

Az Európai Unió
Tanácsa

Luxembourg, 2018. június 25.
(OR. en)

10027/18

COAFR 160
MOG 38
MAMA 94
CFSP/PESC 596
CSDP/PSDC 359
COHAFA 46
COHOM 87

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Címzett: a delegációk

Tárgy: Afrika szarva/Vörös-tenger

– A Tanács következtetései (2018. június 25.)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az Afrika szarváról/a Vörös-tengerről szóló tanácsi következtetéseket, amelyeket a Tanács a 2018. június 25-i 3628. ülésén elfogadott.

A Tanács következtetései Afrika szarváról/a Vörös-tengerről**[Vörös-tenger]**

1. A Vörös-tenger két partja mind geopolitikai, mind stratégiai tekintetben kiemelt jelentőséggel bír a globális kereskedelem, a regionális gazdasági növekedés és a térség általános stabilitása szempontjából. A tágabb térségben kibontakozó fejlemények nyomán nyilvánvalóvá váltak a Vörös-tenger térségei közötti összeköttetések és egymásrautaltság, ez pedig sürgetővé, ugyanakkor alkalmassá is tette a pillanatot a kapcsolatok újjáélesztésére és egy a közös érdekeken, kereskedelmen, beruházásokon és biztonságon nyugvó közösség kialakítására. Az Európai Unió (EU) készen áll arra, hogy az összes érintett szereplővel együttműködve részt vállaljon e törekvésben.
2. A vörös-tengeri térség fejleményei veszélyeztetik Afrika szarvának stabilitását és a hajózás szabadságát az Indiai-óceántól a Vörös-tengeren át a Földközi-tengerig húzódó útvonalon, mely tengerek az EU számára kiemelt jelentőséggel bírnak. A befolyás és a stratégiai eszközök megszerzésére való törekvés, valamint a Vörös-tenger partvidékének fokozódó militarizálódása erősíti a térségben tapasztalható, potenciális globális következményekkel járó kockázatokat. A jemeni konfliktus fokozza a regionális feszültségeket és fenyegeti a szomszédos országok biztonságát, miközben drámai humanitárius következményekkel jár, amelyek a lakosságot mind az ország területén, mind a tágabb térségben további lakóhelyelhagyásokra kényszeríthetik. A Perzsa-öbölben jelenleg fennálló válsággal együttesen e tényezők közvetlen hatással lehetnek a biztonsági helyzetre, valamint a Vörös-tenger és a szomszédos térségek hosszú távú stabilitására.

3. E tágabb térség békéjére, biztonságára és fejlődésére a versengésnél kedvezőbb hatást gyakorolna az együttműködés. Számos kérdéssel – így például a gazdasági integrációval, a regionális békével és biztonsággal – kapcsolatban az akadályozza az előrelépést, hogy a Vörös-tenger mentén nem létezik a párbeszéd és az együttműködés szervezett és inkluzív regionális fóruma. A vörös-tengeri szállítási útvonal jelentősége, az Öböl-válság és a jemeni konfliktus hatásainak továbbgyűrűzése, valamint az Afrika szarvának országaiban továbbra is fennálló bizonytalanság mind amellet szólnak, hogy szükség van egy ilyen fórumra. Európa hosszú ideje elkötelezett a térség jóléte és stabilitása iránt, és ennek érdekében beruházásokat is eszközöl, ezért ösztönözzük egy ilyen fórum sürgős létrehozását.
4. Az EU intenzívebbé fogja tenni kapcsolatait a Vörös-tenger térségének országaival és más érdekelt regionális és nemzetközi szereplőkkel annak érdekében, hogy párbeszédre ösztönözzön és enyhítse a regionális stabilitásra gyakorolt kedvezőtlen hatásokat. E kapcsolatok egyebek mellett a következő területeket érinthetik: konfliktusmegelőzés, tengeri védelem, környezetvédelem, régióközi kereskedelem, infrastruktúra- és kikötőfejlesztés, a kék gazdaság előmozdítása, élelmezésbiztonság, humán mobilitás a Vörös-tengeren, illetve az irreguláris migráció kiváltó okainak megszüntetése. Kiemelt figyelmet kell fordítani a terrorizmus elleni küzdelemre, az árucsempészsésre, az emberkereskedelemre, valamint a szervezett bűnözés és az erőszakos szélsőségesség globális hatására. A tengeri védelem terén folytatott együttműködés a következőkre fog épülni: az Európai Unió tengeri védelmi stratégiája és az ahhoz kapcsolódó cselekvési terv, az Afrika szarván dúló konfliktusok és válságok integrált uniós megközelítéséből levont tanulságok, továbbá a kalóztevékenység elleni küzdelemhez nagy mértékben hozzájáruló Atalanta-művelet, az EUCAP Szomália és a Szomália partjainál folyó kalóztevékenység problémájával foglalkozó kapcsolattartó csoport munkája.

[Afrika szarva]

5. Afrika szarvának geopolitikai és gazdasági jelentősége megnőtt, ez pedig új lehetőségeket kínál a térség országainak és partnereiknek. Az elmúlt évtizedben az EU – politikai párbeszéd és aktív szerepvállalás, közös biztonság- és védelempolitikai (KBVP) missziók, valamint célzott fejlesztési együttműködési támogatás formájában – jelentős lépéseket tett az egész térségben a béke, a stabilitás, valamint a fenntartható és inkluzív növekedés és jólét átfogó támogatása és ösztönzése érdekében. Az EU minden meglévő eszközt felhasználva továbbra is a regionális partnerekkel folytatott, régiókon belüli és a régióközi együttműködés megerősítésének érdekében fogja kifejteni tevékenységét.
6. Az EU rendkívül aggasztónak tartja az Afrika szarván kialakult humanitárius válság méreteit, különös tekintettel az élelmezésbiztonságra, a megélhetési lehetőségekre és a vízhez való hozzáférésre egy olyan régióban, amelyet olyan problémák jellemeznek, mint az ismétlődő természeti katasztrófák, az éghajlatváltozás hatásai, a nagy kiterjedésű konfliktusok és a lakóhelyelhagyás. Az EU – a legfőbb humanitárius donorként – továbbra is támogatást fog nyújtani a kiszolgáltatott helyzetbe került embereknek, hogy növelje rezilienciájukat. Az EU arra szólítja fel a felelős kormányokat, hogy növeljék az életmentő segélyek és védelem nyújtását, egyebek mellett a szexuális és a nemi alapú erőszakkal kapcsolatos problémák orvoslásával, különös tekintettel a 4 millió menekültre, a 10 millió belső menekültre, a befogadó közösségekre, a nőkre, a gyermekekre és a fogyatékkal élőkre.
7. A biztonság, a béke és a jólét előmozdítására szolgáló regionális kapacitás létrehozása az EU kül- és biztonságpolitikájára vonatkozó globális stratégia központi eleme. Az EU hosszú ideje támogatja a Kormányközi Fejlesztési Hatóságot (IGAD) és az IGAD arra irányuló törekvését, hogy a béke, a jólét és a regionális integráció fő motorja legyen. Az EU továbbra is együtt fog működni az IGAD vezetőivel, akik új lendületet kívánnak adni szervezeteinek és tagságának, és formálni kívánják prioritásait és megbízatását annak érdekében, hogy olyan hatékony eszközzé formálják, amely képes választ adni a régió előtt álló új globális kihívásokra.

8. Az EU arra ösztönöz minden nemzetközi partnert – különösen az Egyesült Nemzetek Szervezetét, az Afrikai Uniót és az Arab Ligát –, hogy tegyenek meg mindent az egész régió stabilitásának és jólétének megerősítéséért. Az EU hangsúlyozza, hogy biztosítani kell a szoros nemzetközi és regionális koordinációt – különösen az Európai Unió Afrika szarváért felelős különleges képviselőjének munkája révén –, hogy ezáltal hatékonyabban lehessen elérni e célokat.
9. A régió jövőjét az emberi jogok és az alapvető szabadságok tiszteletben tartására, a demokráciára, a jó kormányzásra, a régió minden lakójának biztosított stabilitásra és biztonságra, regionális szinten pedig az inkluzív és fenntartható növekedésre és gazdasági integrációra vonatkozó kötelezettségvállalás jelenti. Ezek egyben az EU és az Afrika szarva térség együttműködését irányító alapelvek is. Ebben a tekintetben az EU üdvözli az etióp vezetés által az inkluzivitás növelése és a politikai szabadság és reform irányába tett konkrét lépéseket, és készen áll a további erőfeszítések támogatására is. Az EU üdvözli a Kenya által tett fontos lépéseket is, és mindkét országot arra ösztönzi, hogy belső kihívásaikat nagy eltökéltséggel leküzdvé – többek között a választási rendszer reformja tekintetében – haladjanak tovább ezen alapelvek megvalósítása felé. Mindkét nemzet rendelkezik az egész régiónak lendületet adó dinamikus jövő alapvető építőköveivel. Az EU arra szólítja fel a régió összes országát, hogy alkotmányos, választási és stabilizációs folyamataik megvalósítása során vonják le a tanulságot ezekből a tapasztalatokból és oldják meg belső problémáikat. Az EU kiemeli egy olyan fenntartható és inkluzív békemegállapodás kidolgozásának jelentőségét, amely biztonságot és védettséget eredményez, és amely véget vet a dél-szudáni nép szenvedéseinek. Ebben az összefüggésben az EU továbbra is együtt fog működni a dél-szudáni hatóságokkal és az IGAD-dal, többek között a rehabilitáció céljával létrehozott magas szintű fórumon keresztül.

10. Az Afrika szarván uralkodó instabilitás epicentrumaként számon tartott Szomália érdemi változások felé mozdul el. Ez a szomáliai szövetségi kormány és a szövetségi tagállamok erőfeszítéseinek köszönhetően történt meg, mégpedig többek között annak, hogy 2018 februárja óta először júniusban sor került a nemzetbiztonsági tanács ülésére, valamint annak, hogy az Afrikai Unió szomáliai missziója (AMISOM) biztonságos környezetet biztosított. Az EU jelentősen hozzájárult ahhoz, hogy Szomália ki tudjon lábalni az elhúzódó konfliktusból, és elkötelezett a határozott szerepvállalás folytatása mellett. A továbbiakban is elengedhetetlen a szomáliaiak szerepvállalása mind szövetségi, mind regionális szinten annak érdekében, hogy e pozitív fejlemények tovább folytatódjanak. A tervek szerint a nemzetközi közösség 2018. július 16–17-én találkozik Brüsszelben a szomáliai partnerségi fórum keretében. A találkozó a 2017. májusi Szomáliával foglalkozó londoni konferencián, valamint a szomáliai partnerségi fórum 2017. decemberi mogadishui találkozásán elhatározottak alapján kerül megrendezésre. A partnerségi fórum ülése alkalmat ad majd a Szomáliában elért haladás megismertetésére, a jövőbeli prioritások meghatározására és a politikai reformok – többek között az alkotmány felülvizsgálata, az „egy személy – egy szavazat” elv alapján 2020–2021 során megtartandó választások és a nemzeti megbékélési folyamat – végrehajtásával, valamint a gazdasági fellendüléssel, a biztonsági ágazat reformjával és a humanitárius segítségnyújtással kapcsolatos vállalások megtételére. Az EU üdvözli a Világbank 2018 áprilisában megrendezett tavaszi ülésszakán a magasrangú tisztviselők kerekasztal-megbeszélésén elért eredményeket, amely az ország és a nemzetközi pénzügyi intézmények viszonyának normalizálása, a nemzetközi pénzügyi piacokhoz való hozzáférés helyreállítása és – végső soron – az adósságelengedés irányába mutat. Az EU határozottan támogatja – világos határidők megszabása és az AMISOM-nak nyújtott fenntartható finanszírozás mellett – a biztonsági feladatoknak az AMISOM-tól a szomáliai biztonsági erőknek történő fokozatos, feltételeken alapuló átadását. Az EU arra szólítja fel Szomália minden partnerét Afrikában – különösen az AMISOM számára csapatokat biztosító országokat –, a Közel-Kelet tágabb térségében és azon kívül is, hogy nyújtsanak átfogó, átlátható és koordinált támogatást Szomáliának az ország újjáépítésében, és erősítsék meg az ország biztonságát az összes szomáliai érdekében.

11. Ebben az új geopolitikai kontextusban elengedhetetlen az Etiópia és Eritrea közötti, hosszú ideje fennálló ellentét megoldása Afrika szarvának átfogó stabilitása és fejlesztése érdekében. Az EU üdvözli az Etiópiát vezető koalíció nemrégiben tett bejelentését, mely szerint teljeskörűen végre fogja hajtani az algíri megállapodást és a határbizottság határozatát, valamint Eritrea határozatát, amely szerint küldöttséget küld Addisz-Abeába, és arra szólítja fel az érdekelt feleket, hogy konstruktívan járuljanak hozzá a folyamat előrehaladásához. Az algíri békemegállapodás tanújaként az EU készen áll arra, hogy támogassa Etiópiát és Eritreát a megbékélés felé vezető úton.
12. A Nílus politikai, gazdasági és történelmi jelentőséggel bír a régió szempontjából. A folyó a Nílus medencéjében fekvő tizenegy ország közös jólétének forrása. Együttműködés és összehangolt cselekvés híján azonban a Nílus használatáért folyó verseny a regionális feszültségek fokozódásához vezethet. A régióban tapasztalható gyors ütemű népességnövekedésre és az éghajlatváltozás hatásaira való tekintettel az EU üdvözli ezen országok folyamatos erőfeszítéseit az arról folytatandó párbeszéd megkezdésére, hogy milyen módon tudnak együttműködni és közös megegyezésre jutni a közös érdekű kérdésekről. Az EU emellett üdvözli az Egyiptom, Etiópia és Szudán között folyamatban lévő háromoldalú megbeszéléseket a Grand Ethiopian Renaissance Dam (Nagy Etióp Újjászületés Gát) kérdéséről. Az EU az összes fél felkérése esetén készen áll a további Nílus menti együttműködés támogatására.
-